

**UCHWAŁA NR LVI/441/2018
RADY MIEJSKIEJ W DARŁOWIE**

z dnia 28 czerwca 2018 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2017 roku zadań z zakresu wspierania rodziny
i systemie pieczy zastępczej.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994, zm. poz.1000) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 697, poz. 60, poz. 1292 i poz. 2217 oraz z 2018 r. poz. 107) Rada Miejska w Darłowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuję się sprawozdanie z realizacji w 2017 roku zadań z zakresu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Darłowie

Krystyna Sokolińska

Sprawozdanie z realizacji w 2017 roku zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy szereg zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, między innymi:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego (świetlicy),
- 3) praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych między innymi poprzez zapewnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny lub rodziny wspierającej,
- 4) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- 5) współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W dniu 22 grudnia 2017 r. Rada Miejska w Darłowie przyjęła uchwałą Program Wspierania Rodziny w mieście Darłowo na lata 2017-19.

Program zakłada realizację różnorodnych działań przez wiele instytucji, organizacji i innych jednostek między innymi: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, szkoły, Miejską Bibliotekę Publiczną im. Agnieszki Osieckiej, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Dom Dziecka, przedszkola z terenu Miasta Darłowo, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Policję, Zespół Interdyscyplinarny itd., których działania dają możliwość komplementarnego wsparcia dla rodzin bezradnych lub marginalizowanych w zakresie rozwiązywania ich życiowych problemów.

Jednym z działań w zakresie pomocy rodzinom, a w szczególności dzieciom jest działalność placówki wsparcia dziennego – świetlicy.

Miejska Świetlica Środowiskowa „Bezpieczna Przystań” znajdująca się w budynku Miejskiego Gimnazjum przy ulicy Franciszkańskiej 2, funkcjonuje jako placówka wsparcia dziennego w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 9 – 18, natomiast w soboty i inne dni wolne od nauki (ferie świąteczne, rekolekcje, ferie zimowe i letnie) w godzinach od 9 -16.

Do Świetlicy w 2017 r. uczęszczało łącznie 68 wychowanków. Podopieczni świetlicy to uczniowie darłowskich szkół - Szkoły Podstawowej nr 3 i Gimnazjum Miejskiego. W ciągu roku średnia liczba dzieci uczęszczających do Świetlicy wynosi w 2016 roku systematycznie z zajęć świetlicowych korzystało średnio 27 dzieci.

Rekrutacja dzieci do Świetlicy odbywa się na wniosek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, pedagogów szkolnych i rodziców, którzy wyrażają zgodę na udział ich dzieci w zajęciach. Każdy z wychowanków biorących udział w zajęciach w Świetlicy korzysta z jednego posiłku dziennie dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania dziecka w placówce.

W Świetlicy prowadzona jest dokumentacja według standardów obowiązujących w publicznych placówkach wsparcia dziennego tzn. dziennik zajęć zawierający wykaz wychowanków, dane adresowe wychowanków, tematy prowadzonych zajęć, zapisy działań prowadzonych przez placówkę, odnotowywaną frekwencję podczas zajęć, roczny plan pracy placówki z określeniem miesięcy, regulamin organizacyjny świetlicy, protokoły z posiedzeń stałego zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce, kartę zgłoszenia dziecka do Świetlicy oraz indywidualną kartę pobytu dziecka w Świetlicy.

W 2017 roku w dalszym ciągu prowadzona była współpraca z Urzędem Miejskim w Darłowie, placówkami oświatowymi, Policją, Strażą Graniczną, Caritasem, Darłowskim Ośrodkiem Kultury im. Leopolda Tyrmanda, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Na Dzisiaj”, Miejską Biblioteką Publiczną w Darłowie im. Agnieszki Osieckiej oraz Zamkiem Ksiąząt Pomorskich Muzeum w Darłowie. Współpraca ta zaowocowała możliwością wspólnego wypracowania metod i form pracy z dziećmi mającymi trudności w

naucze i sprawiającymi kłopoty wychowawcze. Pozwoliła także zapewnić dzieciom z rodzin ubogich i niewydolnych wychowawczo bezpłatne posiłki i inne formy pomocy w postaci żywności, ubrań, książek i przyborów szkolnych.

Zgodnie z „Planem pracy na 2017 rok” w Świetlicy praca wychowawcza z podopiecznymi uwzględniała zainteresowania, potrzeby i oczekiwania uczniów. Prowadzone były następujące formy pracy z dziećmi: pomoc w nauce, pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych i osobistych, współpraca z rodziną wychowanków, rozmowy indywidualne i porady wychowawcze, a także cyklicznie zajęcia z profilaktyki uzależnień, edukacji prozdrowotnej, a także zajęcia komputerowe, plastyczno-techniczne, terapeutyczne i kulinarne. Celem tych zajęć było wspieranie wychowawczej roli rodziny w integralnym rozwoju dziecka w jej naturalnym środowisku, wyrównanie dysproporcji edukacyjnych i wychowawczych u podopiecznych, rozwinięcie u wychowanków umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życia codziennego i rozwiązywanie konfliktów, wzmacnianie u wychowanków poczucia własnej wartości, wyrabianie i utrwalanie prawidłowych nawyków higieny oraz zasad prawidłowego odżywiania się.

W okresie wolnym od zajęć szkolnych dzieci miały organizowany czas wolny. W czasie zimowego odpoczynku realizowano akcję „Bezpieczne Ferie 2017”. Tradycyjnie przeprowadzone były zajęcia edukacyjne na temat bezpieczeństwa podczas zimowego wypoczynku. Wycieczka do Zamku Książąt Pomorskich oraz wyjścia do kina uczyły prawidłowego zachowania w miejscach kultury i użyteczności publicznej, a także pozwoliły wychowankom poznać zasady bezpiecznego poruszania się po drogach. Podczas zajęć plastycznych dzieci wykonały prace plastyczne pt. "Bezpieczne Ferie 2017".

Podczas wakacji tradycyjnie już Świetlica brała udział w ogólnopolskiej akcji społecznej „Bezpieczne Wakacje 2017”. Udział w tej akcji umożliwił dostęp do materiałów edukacyjnych opracowanych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, co ułatwiło realizację celów statutowych placówki i promowanie zasad bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży, w tym dotyczących profilaktyki uzależnień, a także promocję placówki i kształtowanie jej pozytywnego wizerunku.

W dniach od 26 czerwca do 3 lipca 2017 podopieczni Świetlicy wyjechali na kolonie letnie do Wisły w Beskidzie Śląskim. Wychowankowie korzystając z kolonii z programem profilaktycznym mieli możliwość w sposób bezpieczny, atrakcyjny i aktywny spędzić wolny czas. Organizatorzy zapewnili dzieciom autokarowe wycieczki krajoznawcze, wyjścia w góry, wjazdy kolejką krzeselkową, spotkanie regionalne w Muzeum, rajd Nordic Walking, gry terenowe, konkursy z nagrodami, bogaty program sportowy, zabawa w parku wodnym.

Wychowankowie Świetlicy brali również udział w wakacyjnych imprezach i atrakcjach przygotowanych w Darłowie np. w organizowanym przez stację TVN „Projekcie Plaża” czy w Historycznym Parku Rozrywki „Od Neolitu do Średniowiecza” w Darłównu Zachodnim. Wszystkie wyjścia poprzedzone były zajęciami lub krótkimi pogadankami, podczas których omówione zostały zasady dotyczące bezpieczeństwa na drodze, przypominano również dzieciom zasady zachowania się na basenie, nad morzem itp. Przy sprzyjającej pogodzie podopieczni spędzali czas na boisku szkolnym Miejskiego Gimnazjum i darłowskich placach zabaw, gdzie organizowane były turnieje sportowe i zawody sprawnościowe.

Wiele uwagi podczas prowadzonych zajęć zwracano na kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania w grupie rówieśniczej między innymi ucząc oceniania siebie i postaw kolegów, zachowania się w sytuacjach trudnych, ponoszenia odpowiedzialności za indywidualne i wspólne wykonywanie zadań oraz wdrażanie do utrzymania porządku w czasie zabaw i zajęć. Dzieci często oglądały bajki, filmy i programy edukacyjne, które prowokowały do dyskusji. Dzieci i młodzież poprzez pobyt w Świetlicy przynajmniej na ten czas izolowani byli od środowisk patologicznych. Ponadto promowano zdrowy styl życia bez nałogów oraz uprawianie sportu i sprawność fizyczną.

Ważnym aspektem przeprowadzonych zajęć jest kształtowanie umiejętności wyrażania zróżnicowanymi środkami plastycznymi form, zjawisk, przeżyć, doświadczeń. Jako efekty działalności Świetlicy i zajęć plastycznych można wyliczyć: dekorację sali świetlicowej pracami plastycznymi i wykonywanie gazetki na korytarzu tematycznie związanej ze zbliżającymi się świętami lub uroczystościami.

Pomimo tego, że większość czasu, który dzieci spędzały w Świetlicy z konieczności był poświęcony odrabianiu lekcji i zajęciom programowym Świetlicy. Ponadto w Świetlicy miały miejsce inne tradycyjne już wydarzenia i uroczystości tj. Dzień Babci i Dziadka, walentynki, Dzień Kobiet, pierwszy dzień wiosny, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Matki, andrzejki, mikołajki, Wigilia oraz dyskoteki karnawałowe i zabawy

światlicowe. W tym roku po raz pierwszy w Świetlicy przeprowadzono konkurs "Mistrz Tabliczki Mnożenia", który odbył się z okazji Międzynarodowego Dnia Tabliczki Mnożenia. Konkurs ten wpłynął motywująco na wychowanków Świetlicy i był doskonałą okazją na połączenie zabawy z nauką.

Wychowankowie Świetlicy brali również czynny udział w lokalnych imprezach, takich jak: 2 maja udział w Biegu Flagi połączonym z konkursem organizowanym w ramach kampanii profilaktycznej Zachowaj Trzeźwy Umysł, w corocznym festynie rodzinnym pn.: „Grunt to Rodzinka”, organizowany przez Szkołę Podstawową nr 3 w Darłowie, który odbywał się w ramach Dni Darłowa. Ponadto wychowankowie Świetlicy byli gośćmi podczas „XVI Europejskiego Festynu Dzieci Dzieciom” organizowanego przez Dom Dziecka im. Janusza Korczaka w Darłowie.

W Świetlicy funkcjonuje także Klub Wolontariatu, który angażował się w organizowane w ramach ogólnopolskiej akcji „Podziel się posiłkiem” zbiórkach żywności, a podczas IX Darłowskiej Laponii Świętego Mikołaja prezentował wykonane własnoręcznie ozdoby i kartki świąteczne.

Podsumowując działalność Świetlicy w 2017 roku należy stwierdzić, że treści programowe prowadzonych w Świetlicy działań a także podejmowany przez pracowników codzienny trud i wysiłek pozwoliły zauważyć wiele pozytywnych zmian w funkcjonowaniu podopiecznych. Udział w zajęciach był dla nich okazją do kształtowania nowych sposobów zachowania oraz nabycia nowych umiejętności zwłaszcza interpersonalnych, a więc asertywności, podejmowania decyzji, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. Wychowankowie poprzez obecność w Świetlicy przynajmniej na czas pobytu izolowani byli od środowisk patologicznych. Mając zapewnioną opiekę, mogli ciekawie spędzić czas wolny, uzyskując przy tym odpowiednią pomoc, a także możliwość rozwoju relacji społecznych, uczyć się działań przedsiębiorczych i gospodarności, odpowiedzialności za wspólne dobro, co pozwalało w pewnym stopniu minimalizować ryzyko marginalizacji i wykluczenia społecznego w przyszłości.

W 2017 r w celu pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej Ośrodek zatrudniał 2 asystentów rodzin na etatach częściowo dofinansowanych w ramach resortowego programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2017 rok”. Asystenci rodzin prowadzili pracę łącznie z 24 rodzinami, w tym z 1 rodziną uprawnioną do otrzymania wsparcia wynikającego z ustawy „O wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Do zadań asystenta rodziny należy wsparcie psychiczno - emocjonalne, doradcze, mediacyjne, wychowawcze, aktywizujące rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie pokonywała trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowywania dzieci. Działania asystenta i rodziny zmierzają do usamodzielnienia rodziny i pozostawienia dzieci w rodzinie, w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój. Ponadto asystent rodziny pracuje z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w celu powrotu dzieci do tych rodzin.

Po zakończeniu pracy asystenta z rodziną oraz w przypadkach rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, prowadzony jest monitoring sytuacji dzieci w tych rodzinach przez pracowników socjalnych.

Zgodnie z art. 191 cyt. wyżej ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w wysokości:

- 1)10% wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka pieczy zastępczej,
- 2)30% wydatków w drugim roku,
- 3)50% w trzecim i następnych latach.

W 2017 r. w pieczy zastępczej umieszczono 2 dzieci z terenu miasta, natomiast 3 dzieci opuściło pieczę zastępczą (usamodzielnienie). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pokrywał wydatki na opiekę i wychowanie za 23 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (11 w Domu Dziecka w Darłowie i Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Sławnie, oraz 12 w rodzinach zastępczych) na ogólną kwotę 251.635 zł., z tego 54.648 zł za dzieci przebywające w rodzinach zastępczych oraz 196.987 zł za dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych. Na koniec grudnia 2017 roku w różnych formach pieczy zastępczej przebywało 28 dzieci z terenu miasta, w tym 8 dzieci umieszczonych przed 2012 r., za które gmina nie ponosi odpłatności.

Na terenie miasta brak jest tzw. rodzin wspierających z uwagi na brak chętnych pomimo apelu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w tej sprawie.

MS